

แผนการสอนที่ 6

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง สิ่งเสพติดที่นักเรียนควรรู้จักและหลีกเลี่ยง (แอมเฟตามีน, สารระเหย) เวลา 8 คาบ

ความคิดรวบยอด

สิ่งเสพติดมีหลายชนิด และมีลักษณะและผลที่เกิดต่อร่างกายแตกต่างกัน แต่ทุกชนิดล้วนก่อให้เกิดอันตราย และเป็นโทษต่อร่างกาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะของสิ่งเสพติดแต่ละชนิดได้
2. บอกโทษต่อร่างกายเมื่อเสพสิ่งเสพติดแต่ละชนิดได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

แอมเฟตามีน

มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ยาบ้า ยาขยัน ยาแก้ง่วง เป็นยากระตุ้นระบบประสาท เมื่อเสพแล้วจะทำให้รู้สึกกระปรี้กระเปร่า ทำงานโดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ไม่่วงนอน ไม่หิว หากเสพมากขึ้นจะมีอาการทางจิต เอะอะพุดไม่รู้เรื่อง เห็นภาพหลอน ตกใจกลัว และหลงผิดคิดว่าจะมีคนมาทำร้าย

ลักษณะของยาบ้า

ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ สัญลักษณ์บนเม็ดยา และสีของเม็ดยา จากเม็ดกลมแบนสีขาวมีรูปยาบ้า เป็นยาเม็ดสีต่าง ๆ เช่น สีน้ำตาล ส้ม เหลือง ชมพู ฯลฯ หรือหลายสีในเม็ดเดียวกัน

การออกฤทธิ์

ในระยะแรกเกิดอาการตื่นตัวตลอดเวลา หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตเพิ่ม ใจสั่น เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะหลับและอ่อนเพลียมากผิดปกติ ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ความผิดปกติบนเบื่ออาหาร เพ้อคลั่ง และประสาทหลอน ถ้าได้รับยาขนาดสูงจะมีฤทธิ์กดประสาทและระบบการหายใจทำให้หมดสติถึงตายได้ นอกจากนี้จะมีอาการประสาทหลอน เพื่อเห็นภาพดวงตา

ผู้เสพยาบ้ามักจะเป็นผู้ใช้แรงงาน และพนักงานขับรถทางไกลประเภทต่าง ๆ ซึ่งต้องเสพเพื่อไม่ให้ง่วง แต่เมื่อยาหมดฤทธิ์ก็เกิดอาการง่วง หลับ ทำให้รถที่ขับเกิดอุบัติเหตุได้

สารระเหย

สารระเหยเป็นสารเสพติดให้โทษชนิดหนึ่ง ได้มาจากน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ ระเหยได้ง่ายในอุณหภูมิปกติ นิยมใช้ในวงการอุตสาหกรรมและครัวเรือน เช่น น้ำมันเบนซิน ทินเนอร์ แล็กเกอร์ น้ำมันก๊าด นอกจากนี้ยังพบสารระเหยดังกล่าวผสมอยู่ในสินค้าต่าง ๆ หลายประเภท เช่น น้ำยาทาเล็บ กาวสำหรับติดเครื่องบินเด็กเล่น สเปรย์ ยาฆ่าแมลง กระจกป้องกันพ่น เป็นต้น มักเสพติดโดยการสูดดม

1) โทษและภัยที่เกิดขึ้นทันทีทันใด เมื่อเสพเข้าไปในร่างกายมากเกินไป จะทำให้เกิดอาการแน่นหน้าอก ตาพร่า ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย มือสั่น น้ำลายไหล ประสาทหลอน มีเลือดออกทางจมูก หายใจถี่เบาและเร็ว หัวใจเต้นเร็วผิดปกติ อาจเกิดหัวใจวายและเสียชีวิตในทันที

2) โทษที่เกิดจากการเสพในระยะเวลาานาน สารระเหยจะเข้าไปทำลายอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายทำให้เสื่อมสมรรถภาพ เช่น ทำลายระบบทางเดินหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบโลหิต ระบบประสาทสมอง ระบบกล้ามเนื้อ ระบบสืบพันธุ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทายชื่อสิ่งเสพติดจากบทกลอน ดังนี้

“ เป็นสิ่งเสพติดให้โทษแก่ตัวเรา	จึงเรียนเล่าความเนื่องเรื่องก่อนมา
เมื่อแรกเข้าไปในไทยใช้หัวม้า	ปัมเม็คยา อวด “โลโก้” โชว์แบหรร
จึงติดปากเรียกขานนานกันมา	แอบลอบค้า ซ่อนเร้นเป็นนมนาน
มีคำพูดคนกินตายขายติดถูก	ดากระตุก “บ้าคลั่ง” ดังคำขาน
ทั้งโลโก้โล่ปล้นเป็นคนพาล	กระทำการไม่ยั้งคิดเพราะฤทธิ์ยา
ประสาทหลอนวิวาทขาดสติ	สมาธิหลุดขาดหวาดผวา
ทั้งจิตใจโทรมทรุดสุคนณา	สุดท้ายบ้าถึงตายทำลายตัว

(เฉลย ยาบ้า)

2. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะและบอกโทษที่มีต่อร่างกายของยาบ้า และสารระเหยได้

ขั้นเสนอบทเรียนค่อนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียนโดย

1.1 ครูแสดงรูปภาพให้นักเรียนดูทีละรูป คือ รูปที่ 1 เป็นภาพผู้ชายกำลังใช้มีดจ่อคอเด็ก ภาพที่ 2 เป็นภาพเด็กกำลังคมกาว (ดูภาคผนวก 8)

1.2 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับรูปภาพ แล้วร่วมกันวิเคราะห์หาว่าจากรูปภาพทั้งสองนี้

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานตามหัวข้อ โดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในชั้นเรียนแสดงความคิดเห็น และอภิปรายถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

5. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามประเด็นปัญหา โดยกล่าวให้ครอบคลุมถึงลักษณะอันตรายและโทษที่เกิดจากการเสพของยาบ้า และสารระเหย

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งจะได้นักเรียน เก่ง: ปานกลาง: อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 (ครูแบ่งไว้แล้วในขั้นปฐมนิเทศก่อนใช้แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกซองกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ซอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะช่วยอธิบายให้สมาชิกคนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำได้ด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การอธิบายคำถามในบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกคนเข้าใจในบทเรียนได้อย่างดี จะทำให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มดีขึ้นไปด้วย จะทำให้กลุ่มได้บรรลุถึงเป้าหมายโดยได้รับรางวัลจากครูตามที่ได้กำหนดเอาไว้

4. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเก่ง หรือเข้าใจเนื้อหา ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจทุกคน

การวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ จากแบบฝึกหัดที่ครูกำหนดให้
การประเมินผล

1. สังเกตจาก

- การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- ตอบคำถาม
- ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม

2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพ

2. หนังสือ วารสาร จุลสาร แผ่นพับ

3. ซองกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย

3.1 บัตรกิจกรรม

3.2 บัตรเนื้อหา

3.3 บัตรคำถาม

3.4 บัตรเฉลย

บัตรกิจกรรมที่ 1

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติตามกิจกรรม ต่อไปนี้

1. เลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออก หรือเข้าใจเนื้อหาแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจดีทุกคน
3. หัวหน้ากลุ่มอ่านบทสัมภาษณ์ของผู้ที่เคยรักษา ที่เข้ามารับการบำบัดรักษา ณ โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นสถานที่บำบัดรักษาผู้ติดสิ่งเสพติดในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ให้สมาชิกทุกคนฟัง

4. เมื่ออ่านบทสัมภาษณ์จบแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มกระตุ้น ให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถาม ที่ละประเด็น แล้วช่วยกันสรุปให้เป็นคำตอบของกลุ่ม ตามประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

- สาเหตุที่เขาติดยาบ้าเนื่องมาจากอะไร
- ผลสุดท้ายของผู้ที่ติดยาบ้าคืออะไร
- นักเรียนควรเสพยาบ้าหรือไม่ เพราะเหตุใด

ถ้าพบว่าสมาชิกคนใดไม่สามารถสรุปได้ ก็ให้นักเรียนที่เรียนเก่ง ช่วยอธิบายให้เข้าใจความสมบูรณ์

5. เลขานุการกลุ่มจดบันทึกผลสรุปการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก
6. คัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อเตรียมเสนอผลการทำงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน
7. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามลงในบัตรคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามในข้อใดสามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจดี เพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจได้

9. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหานี้ และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้ตั้งเอาไว้

บทสัมภาษณ์ผู้ไร้ยาบ้า

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 เป็นวัยรุ่นชาย อายุ 17 ปี กำลังศึกษาระดับ ปวช. ปี 2 ทางด้านบัญชี สภาพครอบครัวไม่แตกแยก อยู่กับพ่อแม่ ได้เล่าถึงประสบการณ์การติดยาบ้า ดังนี้

ถาม สาเหตุที่ติดยาเกิดจากอะไร

ข้าวยลย สมองดำ

ตอบ คีตกะนอง

ถาม สภาพร่างกายหลังจากได้รับการ

ถาม รู้หรือไม่ว่าสิ่งที่เสพยาเข้าไปคืออะไร

บำบัดรักษาแล้วดีไหม

ตอบ รู้ว่าเป็นยาบ้า

ตอบ ดีขึ้นประมาณ 50%

ถาม ใช้เสพยาในรูปแบบใด และเสพยา

ถาม ใครเป็นผู้แนะนำให้มารักษา

นานเท่าใด

ตอบ พี่สาว

ตอบ วิธีสูบ เสพมา 2 ปีครึ่ง

ถาม มีข้อคิดเตือนใจแก่ผู้ที่ยังไม่ได้ติดยา

ถาม สภาพร่างกายก่อนเข้ารับการบำบัด

และเพื่อนๆ วัยรุ่นอย่างไรบ้าง

รักษาเป็นอย่างไรบ้าง

ตอบ ขอให้ทุกคนอย่าลองคิดว่า มันไม่ดี

ตอบ ความจำเสื่อม สุขภาพร่างกายแย่

คิดว่าเดินตามทางที่พ่อแม่สร้างไว้ดี

ประสาทไม่ค่อยดี คือคนนอน

ที่สุด ทุกคนที่เสพยาไม่มีใครได้ดี

มากๆ หลายๆ คืน โดยไม่กิน

สักคน ส่วนใหญ่จะติดคุก

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 เป็นวัยรุ่นชายมีอายุ 19 ปี จบการศึกษาระดับ ม. 3 และไม่ได้ศึกษาต่อ อยู่กับพ่อแม่ มีพี่น้อง 2 คน เป็นคนโต พ่อเป็นผู้พามารักษา

ถาม อะไรเป็นสาเหตุทำให้ติดยา

ถาม เมื่อเข้ามารับการรักษาแล้ว ขณะนี้มี

ตอบ เพื่อนชวนให้ลองใช้

ความรู้สึกอย่างไร

ถาม ใช้ยามานานหรือยัง

ตอบ รู้สึกดี คิดว่าพ่อทำถูกแล้วที่พามา

ตอบ 4 ปีแล้ว

รักษา ร่างกายสบายดีขึ้นมาก

ถาม เสพโดยวิธีใด

ถาม มีข้อคิดเห็นหรือข้อเตือนใจอย่างไร

ตอบ วิธีสูบ

บ้าง เพื่อเตือนน้องๆ หรือเยาวชน

ถาม ตอนที่ติดยารู้สึกอย่างไร

เพื่อให้หันไปเสพยาบ้าอีก

ตอบ ผอมลงเล็กน้อย กินข้าวไม่ค่อยได้

ตอบ อย่าลองเลยดีกว่า

จิตใจวุ่นประสาทหลอน

บัตรกิจกรรมที่ 2

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติตามกิจกรรม ต่อไปนี้

1. เลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออก หรือเข้าใจเนื้อหาแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจดีทุกคน
3. สมาชิกทุกคนช่วยกันทดลองเรื่อง สารระเหย ดังต่อไปนี้
 - 3.1 นักเรียนสำรวจอุปกรณ์การทดลอง ซึ่งประกอบด้วย แผ่นโพรปเคน, ทินเนอร์ หรือน้ำมันเบนซิน 1 ขวด , ใต้น้ำมัน
 - 3.2 ปฏิบัติการทดลองดังต่อไปนี้
 - แผ่นโพรที่ 1 ระบายสีเพื่อตกแต่งใบหน้าคนให้สวยงาม โดยใช้สีน้ำ แล้วสังเกตการเปลี่ยนแปลงของโพร
 - แผ่นโพรที่ 2 นำทินเนอร์ทดลองไปบนแผ่นโพร แล้วสังเกตการเปลี่ยนแปลงของแผ่นโพร
 - สังเกตลักษณะของโพรที่ระบายสีเมจิก และทินเนอร์ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. เมื่อทดลองเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถาม ที่ละประเด็น แล้วช่วยกันสรุปให้เป็นคำตอบของกลุ่ม ตามประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้
 - 4.1 เมื่อนักเรียนใช้ทินเนอร์ทดลองไปบนแผ่นโพร โพรมีลักษณะเปลี่ยนไปอย่างไร
 - 4.2 ถ้าเปรียบเทียบโพรกับเยื่อบุโพรงจมูกของนักเรียน เมื่อได้รับสารระเหยบางชนิดเข้าไป จะเป็นอย่างไร
 - 4.3 นักเรียนควรนำสารระเหยมาดมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ระหว่างนี้ถ้าพบว่าสมาชิกคนใดไม่สามารถสรุปได้ ก็ให้นักเรียนที่เรียนเก่ง ช่วยอธิบายให้ได้ใจความสมบูรณ์
5. เลขานุการกลุ่มจดบันทึกผลสรุปการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก
6. คัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อเตรียมเสนอผลการทำงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน

7. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามลงในบัตรคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามในข้อใดสามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจดี เพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจได้

8. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหานี้ดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้ตั้งเอาไว้

บัตรเนื้อหา

ยาบ้า

ยาบ้า

ชนิดของสิ่งเสพติด	ลักษณะ	โทษและอันตราย
ยาบ้า 	เม็ดยามีรูปร่าง หรือเม็ดยีต่าง ๆ เช่น น้ำตาล ส้ม ม่วง เทา เหลือง ชมพู หรือหลายสีในเม็ดยีเดียวกัน	ตื่นตัวตลอดเวลา หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตเพิ่ม เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะหลับและอ่อนเพลียมากกว่าปกติ ถ้าใช้นาน ๆ ความคิดสับสน เพ้อคลั่ง ประสาทหลอนทำให้หมดสติถึงตายได้ เพราะยาจะไปกดประสาทและระบบการหายใจ ถ้าใช้ยาบ้าขณะขับรถจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย เพราะเมื่อหมดฤทธิ์ยาจะทำให้ง่วง และหลับขณะขับ ยาบ้ามักทำให้คนเกิดอาการคลุ้มคลั่งจึงมักพบว่าผู้ที่คลั่งยาบ้าจะทำอันตรายแก่ผู้อื่นได้

บัตรเนื้อหา

สารระเหย

เป็นสารเสพติดให้โทษชนิดหนึ่ง ได้มาจาก น้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ ระเหยได้ง่ายในอุณหภูมิปกติ นิยมใช้ในวงการอุตสาหกรรมและครัวเรือน เช่น น้ำมันเบนซิน ทินเนอร์ และเกอร์ น้ำมันก๊าด นอกจากนี้ยังพบสารระเหยคั่งกล่าวผสมอยู่ในสินค้าต่าง ๆ หลายประเภท เช่น น้ำยาทาเล็บ กาวสำหรับติดเครื่องบินเด็กเล่นสเปร์ยฉีดผมยาฆ่าแมลง กระจกป้องกันพื้น เป็นต้น มักเสพติดโดยการสูดดม

โทษของสารระเหยที่มีต่อร่างกาย

- 1) โทษและภัยที่เกิดขึ้นทันทีทันใด เมื่อเสพเข้าไปในร่างกายมากเกินไป จะทำให้เกิดอาการแน่นหน้าอก คาทว่า ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย มือสั่น น้ำลายไหล ประสาทหลอน มีเลือดออกทางจมูก หายใจถี่เบาและเร็ว หัวใจเต้นเร็วผิดปกติ อาจเกิดหัวใจวายและเสียชีวิตในทันที
- 2) โทษที่เกิดจากการเสพในระยะเวลานาน สารระเหยจะเข้าไปทำลายอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายทำให้เสื่อมสมรรถภาพ เช่น ทำลายระบบทางเดินหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบโลหิต ระบบประสาทสมอง ระบบกล้ามเนื้อ ระบบสืบพันธุ์

บัตรคำถาม

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

- 1) แอมเฟตามีนเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ยาบ้า
- 2) ยาฆ่าแมลงเป็นตัวอย่างหนึ่งของสารระเหย
- 3) แอมเฟตามีนจัดอยู่ในสิ่งเสพติดประเภทหลอนประสาท
- 4) แอมเฟตามีนเสพโดยใช้วิธีการกินเข้าไปในร่างกายได้เพียงอย่างเดียว
- 5) อาการคาพรัว แน่นหน้าอก น้ำลายไหล เหื่อออกทางจมูก เกิดจากโทษโดย
ฉับพลันของสารระเหย
- 6) เมื่อเสพยาบ้าติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้ประสาทหลอนเพ้อคลั่ง
- 7) ยาบ้าจะเป็นเม็ดยกกลม ๆ สีขาว และมีสัญลักษณ์เป็นรูปม้าเท่านั้น
- 8) สารระเหย มักเป็นสารที่ใช้ในวงการอุตสาหกรรม และครัวเรือน
- 9) สิ่งเสพติดที่มีผลทำให้กล้ามเนื้อฝ่อลีบคือสารระเหย
- 10) มักพบผู้ที่เสพสารระเหยกับผู้ป่วยจิตบรรทุก

บัตรเฉลย

/ 1.	/ 2.	X 3.	X 4.	/ 5.
/ 6.	X 7.	/ 8.	/ 9.	X 10.

แบบฝึกหัด

ให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

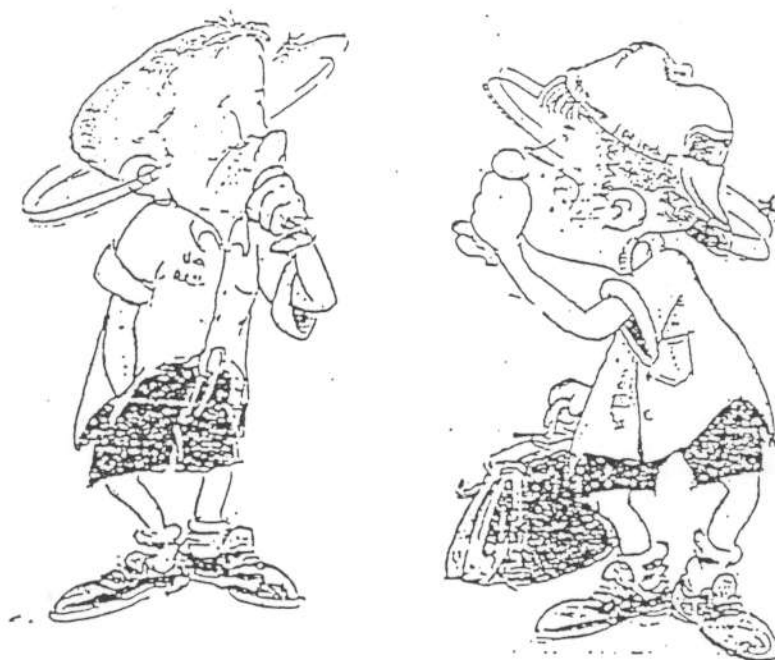
1. ยาบ้า ชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า.....
2. ยาบ้า เป็นยาเสพติดประเภท.....
3. ยาบ้า มีลักษณะดังต่อไปนี้
คือ.....
4. ในระยะแรกของการเสพยาบ้า จะออกฤทธิ์ต่อร่างกายคือ.....
.....
5. หากใช้ยาบ้ามาก ๆ จะก่อให้เกิดผลต่อร่างกาย คือ.....
.....
6. สารระเหย ผิดได้มาจาก.....
7. ยกตัวอย่างสารระเหยอย่างน้อย 3 ชนิด
 - 7.1.....
 - 7.2.....
 - 7.3.....
8. ผู้ที่ใช้สารระเหยจะก่อให้เกิดผลต่อร่างกาย คือ
.....
.....

ภาคผนวก 8

รูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 2

แผนการสอนที่ 7

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง สิ่งเสพติดที่นักเรียนควรรู้จักและหลีกเลี่ยง (ฝิ่น, มอร์ฟีน) เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สิ่งเสพติดมีหลายชนิด และมีลักษณะและผลที่เกิดต่อร่างกายแตกต่างกัน แต่ทุกชนิดล้วนก่อให้เกิดอันตราย และเป็นโทษต่อร่างกาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะของสิ่งเสพติดแต่ละชนิดได้
2. บอกโทษต่อร่างกายเมื่อเสพสิ่งเสพติดแต่ละชนิดได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

ฝิ่น ได้มาจากยางซึ่งกรีดจากเปลือกผลของฝิ่นดิบ มีสีขาว เมื่อถูกอากาศจะมีสีคล้ำลง กลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียวและรสขมจัด เรียกว่า ฝิ่นดิบ จะเป็นฝิ่นสุกต่อเมื่อนำฝิ่นมาเคี้ยวกับน้ำ อาจจะมีการผสมกับสารอื่น ๆ เพื่อให้ได้ปริมาณมากขึ้น แล้วนำมาห่อด้วยถุงพลาสติก ใช้เสพโดยวิธีสูบหรือกิน

ฝิ่นเป็นสารเสพติดให้โทษที่เป็นต้นตอของสารเสพติดหลายชนิด เพราะได้ มอร์ฟีน เฮโรอีน และโคเคอินจากฝิ่น

ผลเสีย ผู้เสพฝิ่นในระยะหนึ่งจะมีอาการชুবวม เนื้อตัวสีผิวจะเหลือง ริมฝีปากเขียว ตาซึม ง่วงเหงาหาวนอน สัปหงก แก้วตาหริ้ ไม่รู้สึกหิว เลื่อนลอย ชีพจรเต้นช้า หายใจช้า พูดจาไม่อยู่กับร่องกับรอย เมื่อขาดฝิ่นจะมีอาการหงุดหงิด ฉุนเฉียว ขึ้นเป็นพัก ๆ หดแรงแง กกล้ามเนื้อหย่อน คลายตัว ต่อไปจะทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม เป็นต้นเหตุให้เกิดโรคต่าง ๆ เข้าแทรก และเป็นต้นเหตุของการประกอบอาชญากรรม

มอร์ฟีน เป็นสารที่สกัดมาจากฝิ่น ซึ่งฝิ่นจะได้มาจากยางของเปลือกฝิ่น มอร์ฟีนมีลักษณะเป็นผงสีขาว หรือเหลืองอ่อนไม่มีกลิ่น รสขมจัด ละลายน้ำได้ง่าย มอร์ฟีนให้โทษรุนแรงมากกว่าฝิ่น 8-10 เท่า มีฤทธิ์กดประสาทและสมองบางส่วน ทำให้ศูนย์ประสาทรับความรู้สึกมึนชา บางครั้งแพทย์จะฉีดยามอร์ฟีนให้กับผู้ป่วยเพื่อระงับอาการเจ็บปวด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพคนกำลังสูบฝิ่น
2. ครูจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะและบอกโทษต่อร่างกายของฝิ่น และมอร์ฟินได้

ขั้นเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียนโดย

- 1.1 จากรูปภาพในขั้นนำ ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับรูปภาพ แล้วร่วมกันวิเคราะห์ว่า จากรูปภาพนักเรียนจะสามารถตั้งประเด็นปัญหาได้อย่างไรบ้าง

- บุคคลเหล่านี้กำลังทำอะไร
- ฝิ่นมีลักษณะอย่างไร และให้โทษต่อร่างกายของผู้เสพอย่างไร
- มอร์ฟินสกัดมาจากอะไร และให้โทษต่อร่างกายอย่างไร

2. จัดตั้งสมมติฐานในการแก้ปัญหา

- 2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน
- 2.2 ให้นักเรียนคิดหาคำตอบหรือสมมติฐานของปัญหา ตามข้อ 1.1 ว่ามีสมมติฐานอะไรบ้าง

- บุคคลเหล่านี้กำลังสูบฝิ่น
- ฝิ่น ได้มาจากยางซึ่งกรีดจากเปลือกผลฝิ่นดิบ มีลักษณะเป็นผงสีขาว เมื่อถูกอากาศจะมีสีคล้ำลง กลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียวและมีรสขม
- มอร์ฟิน สกัดจากฝิ่น มีลักษณะเป็นผงสีขาว หรือเหลืองอ่อน ไม่มีกลิ่น รสขมจัด มอร์ฟินให้โทษรุนแรงมากกว่าฝิ่น 8-10 เท่า ให้โทษต่อร่างกายคือ จะกดประสาทและสมองบางส่วน ทำให้ศูนย์ประสาทรับรู้สึกมีนชา

3. ขั้นทดลองและรวบรวมข้อมูล

- 3.1 จากสมมติฐานที่นักเรียนตั้งขึ้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาจากหนังสือ รูปภาพ เกี่ยวกับฝิ่น และมอร์ฟิน ที่ครูเตรียมไว้ให้ โดยใช้เวลาแต่ละกลุ่ม ประมาณ 10 นาที

- 3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในกลุ่มร่วมกัน แล้วสรุปผลหรือสรุปคำตอบของประเด็นปัญหาตามข้อ 1.1 เพื่อเตรียมเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอรายงานตามหัวข้อ โดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในชั้นเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

5. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามประเด็นปัญหา โดยกล่าวให้ครอบคลุมถึงลักษณะอันตรายและโทษที่เกิดจากการเสพติด และมอร์ฟีน

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่ง จะได้นักเรียน เก่ง : ปานกลาง : อ่อน ในอัตราส่วน 1: 2 : 1 (ครูแบ่งไว้ในขั้นปฐมนิเทศก่อนใช้แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกซองกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ซอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะช่วยอธิบายสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การอธิบายคำถามจากบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกคนเข้าใจบทเรียนได้ดี จะทำให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยได้ดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มดีตามไปด้วย จะทำให้กลุ่มบรรลุถึงเป้าหมายโดยได้รับรางวัลจากครูตามที่กำหนดเอาไว้

4. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเก่ง หรือเข้าใจเนื้อหาดี ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจดีทุกคน

5. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

6. ครูสรุปผลงานของทุกกลุ่ม

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ครูเตรียมไว้ให้ จำนวน 10 ข้อ

การประเมินผล

1. สังเกตจาก

- การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- ตอบคำถาม
- ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม

2. ตรวจสอบผลงานของกลุ่ม

3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือ รูปภาพ

2. ซองกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย

2.1 บัตรกิจกรรม

2.2 บัตรเนื้อหา

2.3 บัตรคำถาม

2.4 บัตรเฉลย

บัตรกิจกรรม

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม ร่วมกันปฏิบัติตามกิจกรรมต่อไปนี้

1. เลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่าน และทำความเข้าใจเพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออกหรือเข้าใจเนื้อหาแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจคือทุกคน
3. ให้หัวหน้ากลุ่มนำ ภาพจิ๊กซอ จากซองกิจกรรมมาให้สมาชิกทุกคนช่วยกันต่อภาพจิ๊กซอ เมื่อต่อเสร็จแล้ว ให้ช่วยกันตั้งชื่อภาพ
4. คัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อเตรียมเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน
5. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนช่วยกันตอบคำถามลงในบัตรคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามในข้อใด สามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจดีเพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจได้
6. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจพร้อมกับสรุปผลด้วยว่าเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหาดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้กำหนดเอาไว้

บัตรเนื้อหา

ฝิ่น ได้มาจากยางซึ่งกรีดจากเปลือกผลของฝิ่นดิบ มีสีขาว เมื่อถูกอากาศจะมีสีคล้ำลง กลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียวและรสขมจัด เรียกว่า ฝิ่นดิบ จะเป็นฝิ่นสุกต่อเมื่อนำฝิ่นมาเกี่ยวข้องกับน้ำ อาจจะมีการผสมกับสารอื่น ๆ เพื่อให้ได้ปริมาณมากขึ้น แล้วนำมาห่อด้วยถุงพลาสติก ใช้เสพโดยวิธีสูบหรือกิน

ฝิ่นเป็นสารเสพติดให้โทษที่เป็นต้นตอของสารเสพติดหลายชนิด เพราะได้ มอร์ฟิน เฮโรอีน และโคเคอีนจากฝิ่น

ผลเสีย ผู้เสพฝิ่นในระยะหนึ่งจะมีอาการชুবมม เนื้อตัวสีผิวจะเหลือง ริมฝีปากเขียว ตาซึม ง่วงเหงาหาวนอน สัปหงก แก้วตาหริ้ ไม่รู้สึกหิว เลื่อนลอย ซึ่พจรเต้นช้า หายใจช้า พูดจาไม่อยู่กับร่องกับรอย เมื่อขาดฝิ่นจะมีอาการหงุดหงิด ฉุนเฉียว ขึ้นเป็นพัก ๆ หดแรงแรง กล้ามเนื้อหย่อน คลายตัว ต่อไปจะทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม เป็นต้นเหตุให้เกิดโรคต่าง ๆ เข้าแทรก และเป็นต้นเหตุของการประกอบอาชญากรรม

มอร์ฟิน เป็นสารที่สกัดมาจากฝิ่น ซึ่งฝิ่นจะได้มาจากยางของเปลือกฝิ่น มอร์ฟินมีลักษณะเป็นผงสีขาว หรือเหลืองอ่อนไม่มีกลิ่น รสขมจัด ละลายน้ำได้ง่าย มอร์ฟินให้โทษรุนแรงมากกว่าฝิ่น 8-10 เท่า มีฤทธิ์กดประสาทและสมองบางส่วน ทำให้ศูนย์ประสาทรับรู้ความรู้สึก มึนชา บางครั้งแพทย์จะฉีคมอร์ฟินให้กับผู้ป่วยเพื่อระงับอาการเจ็บปวด

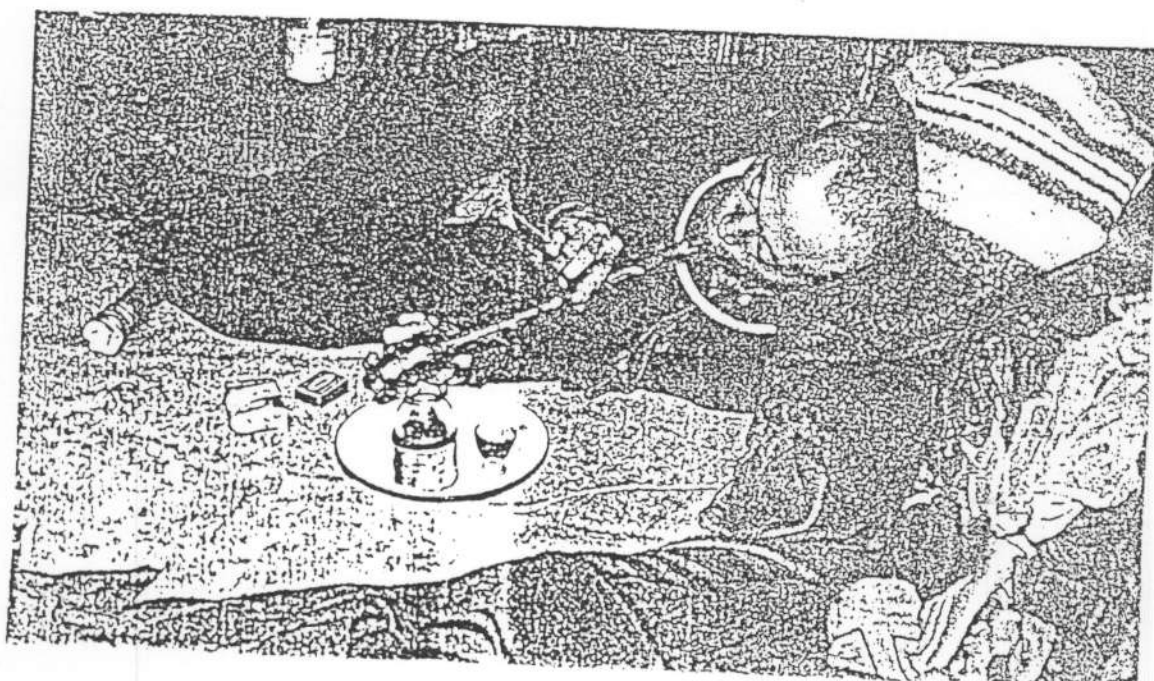
บัตรเนื้อหา

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

-1. ขางของผืนกริดมาจากส่วนลำต้นของผืน
-2. ผืนใช้เสฟโดยวิธีการสูบหรือกิน
-3. ขางของผืนคืบมีลักษณะเป็นยางเหนียว มีสีเหลืองอ่อน
-4. มอร์ฟินเป็นสารที่สกัดมาจากผืน
-5. ผืนมีโทษร้ายแรงกว่า มอร์ฟิน 8-10 เท่า
-6. มอร์ฟินมีลักษณะเป็นผงสีขาวสีเหลืองอ่อน
-7. ผู้ที่สูบผืนจะมีร่างกายชুবวม สีผิวจะเหลืองริมฝีปากเขียว ง่วงเหงาหาวนอน
-8. ผืนมีฤทธิ์กดประสาทหรือสมอง
-9. สิ่งเสฟติดที่แพทย์ฉีดให้ผู้ป่วย เพื่อระงับอาการเจ็บปวดอย่างรุนแรง คือ มอร์ฟิน
-10. เมื่อขาดผืนจะทำให้ผู้เสฟเกิดอาการหงุดหงิด ฉุนเฉียว

บัตรเฉลย

1. X	2. /	3. X	4. /	5. X
6. /	7. /	8. X	9. X	10. /

ภาพจิกชอ

ยาเสพติดมีพิษร้าย

ทำลายทรัพย์สิน

และทำลายชีวิต

เราจึงพึงหลีกเลี่ยงละเว้น

และไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งชั่วร้ายนี้

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง แบบฝึกหัดมีทั้งหมด 2 ตอน ให้นักเรียนทำให้สมบูรณ์ทั้งสองตอน

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

1. โทษของฝันต่อผู้เสพ คือ.....
.....
2. โทษของมอร์ฟินต่อผู้เสพ คือ.....
.....
3. ฝันมีลักษณะ ดังนี้คือ.....
.....
4. มอร์ฟินมีลักษณะดังนี้คือ.....
.....

ตอนที่ 2 แบบทดสอบมี 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (X) ลงในช่องตัวเลือก ก ข ค หรือ ง ที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุด เพียงคำตอบเดียว

1. สิ่งเสพติดชนิดใดที่แพทย์ใช้เป็นยาบรรเทาความเจ็บปวด ในกรณีที่เป็นเท่านั้น

ก. กัญชา	ข. เฮโรอีน
ค. มอร์ฟิน	ง. ฝิ่น
2. สิ่งเสพติดชนิดใดที่ได้มาจากธรรมชาติโดยตรง

ก. ฝิ่น	ข. มอร์ฟิน
ค. เฮโรอีน	ง. สารระเหย
3. ฝันจัดอยู่ในสิ่งเสพติดประเภทใด

ก. กดประสาท	ข. กระตุ้นประสาท
ค. หลอนประสาท	ง. ออกฤทธิ์ผสมผสานกัน
4. มอร์ฟินจัดอยู่ในสิ่งเสพติดประเภทใด

ก. กดประสาท	ข. กระตุ้นประสาท
ค. หลอนประสาท	ง. ออกฤทธิ์ผสมผสาน

5. สิ่งที่เป็นต้นตอของสิ่งเสพติดหลายชนิด คืออะไร

ก. เฮโรอีน

ข. ฝิ่น

ค. กัญชา

ง. ยาบ้า

6. มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น รสขม มีฤทธิ์สูงกว่าฝิ่นประมาณ 8-10 เท่า คือสิ่งเสพติดชนิดใด

ก. ฝิ่น

ข. เฮโรอีน

ค. มอร์ฟีน

ง. กัญชา

แผนการสอนที่ 8

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง สิ่งเสพติดที่นักเรียนควรรู้จัก และหลีกเลี่ยง (เฮโรอีน, กัญชา) เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สิ่งเสพติดมีหลายชนิด และมีลักษณะและผลที่เกิดต่อร่างกายแตกต่างกัน แต่ทุกชนิดล้วนก่อให้เกิดอันตราย และเป็นโทษต่อร่างกาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะของสิ่งเสพติดแต่ละชนิดได้
2. บอกโทษต่อร่างกายเมื่อเสพสิ่งเสพติดแต่ละชนิดได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

เฮโรอีน

สกัดมาจากมอร์ฟีน แต่มีฤทธิ์และโทษอย่างรุนแรงมากกว่าประมาณ 10 เท่า เฮโรอีนเป็นสิ่งเสพติดที่ติดได้ง่ายกว่าสิ่งเสพติดอื่น ๆ และให้โทษร้ายแรงที่สุด เพราะบางรายเสพเพียง 1-2 ครั้งก็อาจทำให้ติดได้ เฮโรอีนที่แพร่หลายอยู่ในขณะนี้ มี 2 ชนิดคือ

1. เฮโรอีนบริสุทธิ์ มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น รสขมจัด เรียกว่าผงขาว เสพเข้าสู่ร่างกายได้โดยวิธีสูบไอระเหยเข้าไปอย่างง่าย ๆ มักเรียกว่า ไอระเหย
2. เฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ หรือเรียกว่า ไอระเหย แคป ไข่ เฮ ฯลฯ เป็นเฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ เพราะมีสารอื่น ๆ อยู่ด้วย เช่น สารหนู สตริกนิน ยานอนหลับ ตลอดจนสีสรรต่าง ๆ เป็นต้น มีลักษณะเป็นเกล็ดหรือผงคล้ายอิฐทุบป่น อาจทำเป็นแคปซูล หรือใส่ถุงพลาสติก เฮโรอีนประเภทนี้จะทำให้ผู้เสพมีอาการมึนเมาหรือมึนงง และมีฤทธิ์ทำลายสุขภาพและจิตใจเป็นอย่างมาก และมีฤทธิ์ร้ายแรงกว่าชนิดผงขาว นิยมเสพเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีเสพอมควัน

สำหรับเฮโรอีนก็มีฤทธิ์เช่นเดียวกับฝิ่นหรือมอร์ฟีน คือผู้เสพจะรู้สึกง่วง ทำให้เคลิบเคลิ้ม อารมณ์เปลี่ยนไป ความรู้สึกสับสน เมื่อเสพแล้วจะมีอาการรุนแรง อารมณ์ฉุนเฉียว ร่างกายชும்พอม ใบน้ำหมองคล้ำ เกียจคร้าน ไม่อยากทำงาน เป็นต้น

กัญชา

เป็นสิ่งเสพติดที่ได้จากต้นกัญชา ซึ่งเป็นพืชล้มลุกออกดอกและมีเมล็ด สารที่ทำให้เสพติดคือ เรซิน ของดอกกัญชา และยาที่เกิดจากใบของต้นกัญชาตัวเมีย มีคุณสมบัติทำให้เกิดวิปริตทางสายตา และทำให้สมองเสื่อม หากเสพติดเป็นเวลานานอาจเป็นโรคจิตได้ในที่สุด

วิธีเสพยาจะเอากัญชาที่ตากแห้งแล้วสูบเป็นบุหรี่ บุหรี่กัญชาจะมีลักษณะเป็นมวนคล้ายบุหรี่ทั่ว ๆ ไป แต่ขนาดเล็กกว่า และมวนไม่เรียบ กลิ่นจะเหม็นเหมือนเชือกหรือหญ้าแห้งไหม้ไฟ

กัญชาเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย จะออกฤทธิ์ผสมผสานกัน ทั้งกระตุ้นประสาท กดประสาท และหลอนประสาท ผู้เสพจะซ่างพุดซ่างคุย ขบขันหัวเราะอยู่ตลอดเวลา ต่อจากนั้นจะกดประสาท คือง่วงนอน ตาแดง กล้ามเนื้อหย่อนคลาย มีเม้ามอยคล้ายเมาเหล้า เสนหานเข้าจะประสาทหลอน ความรู้สึกต่อเสียง แสง สี และระยะทางผิดปกติกว้าง คาพรวา หูแว่ว ความจำเสื่อม หวาดระแวง มีอาการทางจิต เห็นภาพลวงตา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูแสดงตารางรายชื่อสิ่งเสพติดให้นักเรียนดู ให้นักเรียนค้นหาชื่อสิ่งเสพติดที่ซ่อนอยู่ในตารางตามแนวตั้งและแนวนอนในช่องเล็ก แล้วให้นักเรียนที่คิดได้ออกมาชี้ดวงล้อมรอบชื่อสิ่งเสพติด ดังภาพ

ฟ	น	บุ	ม	ย	ร
ถ	อ	ก	อ	ร	ท
ป	ร	น	ร	ห	ย
า	โ	ก	ฟ	บุ	า
บ	อ	ค	น	ถ	บ
น	เ	ก	ญ	ช	า

2. ครูถามนักเรียนว่า จากสิ่งเสพติดที่นักเรียนวางไว้ มีสิ่งเสพติดใดที่นักเรียนยังไม่ได้เรียน

3. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะและบอกโทษของการเสพเสวไรอื่น และกัญชาได้
ขั้นเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียนโดย

1.1 ให้นักเรียนฟังเพลง กัญชา ของวงดนตรีคาราบาว (เนื้อเพลงจากภาคผนวก 9)

1.2 ให้นักเรียนอภิปรายเรื่องราวจากเนื้อเพลง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นว่า เรื่องราวจากเนื้อเพลงที่ได้ฟัง มีอะไรที่เป็นปัญหบ้าง

- คนทั่วไปคิดเช่นไรกับผู้เสพกัญชา
- กัญชามีลักษณะเช่นไร และเสพโดยวิธีการใด
- โทษของการเสพกัญชาที่มีต่อร่างกายคืออะไรบ้าง

1.3 ครูน่านักเรียนร้องเพลงเสวไรอื่น (ภาคผนวก 9)

1.4 ให้นักเรียนอภิปรายเนื้อหาจากบทเพลง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ว่าจะตั้งเป็นประเด็นปัญหาได้อย่างไรบ้าง

- เหตุใดจึงกล่าวว่า การเสพเสวไรอื่นแม้เสพเพียงนิดก็คิดใจ
- เสวไรอื่นมีลักษณะอย่างไร เสพโดยวิธีการใด
- เสวไรอื่นให้โทษอย่างไรต่อร่างกาย

2. ตั้งสมมติฐานการแก้ปัญหา

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2.2 ให้นักเรียนคิดหาคำตอบหรือสมมติฐานของปัญหา ตามข้อ 1.2 และ 1.4 ว่ามีสมมติฐานหรือคำตอบอะไรบ้าง

- คนทั่วไปจะรังเกียจและไม่ยอมรับผู้เสพกัญชา
- กัญชาเป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นผงหยาบ ๆ หรือเป็นชิ้นเล็ก ๆ เสพโดยมวนเป็นบุหรี่ยสูบ หรือนำมาเคี้ยว หรือผสมกับอาหารรับประทาน

- โทษของการเสพกัญชาที่มีต่อร่างกาย คือทำให้เกิดวิปริตทางสายตา และทำให้สมองเสื่อม เสพเป็นเวลานานอาจทำให้เกิดโรคจิตได้

- เสวไรอื่นเมื่อเสพเพียงนิดก็คิดใจ เพราะ เสวไรอื่นออกฤทธิ์รุนแรงที่สุดในบรรดาส่งเสพติดทั้งหมด เมื่อเสพเพียงเล็กน้อยเพียงครั้งเดียวก็จะทำให้ผู้เสพติดได้

- เฮโรอีนมีอยู่ 2 ลักษณะ คือถ้าเป็นเฮโรอีนบริสุทธิ์จะมีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น รสขมจัด ถ้าเป็นเฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ จะเป็นเกล็ด หรือผงคล้ายอิฐทุบป่น อาจอยู่ในรูปของแคปซูล หรือใส่ถุงพลาสติก

- โทษของเฮโรอีนที่มีต่อร่างกาย คือ ผู้เสพจะรู้สึกง่วง ทำให้เคลิบเคลิ้ม อารมณ์เปลี่ยนไป ความรู้สึกสับสน ร่างกายซูบผอม ใบหน้าหมองคล้ำ เกียจคร้าน ไม่อยากทำงาน

3. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

3.1 จากสมมติฐานที่นักเรียนตั้งขึ้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดสอบสมมติฐานโดยศึกษาและทำความเข้าใจจากเอกสาร หนังสือ และรูปภาพเกี่ยวกับเฮโรอีน และกัญชา ที่ครูเตรียมไว้ให้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในกลุ่มร่วมกัน แล้วสรุปผลหรือสรุปคำตอบของประเด็นปัญหาในข้อ 1.2 และ 1.4 เพื่อเตรียมเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอรายงานตามหัวข้อ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกในชั้นเรียน แสดงความคิดเห็นและอภิปรายถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

5. ขั้นสรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะและโทษที่มีต่อร่างกายของเฮโรอีน และกัญชา
ชั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่ง จะได้นักเรียน เก่ง: ปานกลาง: อ่อน ในอัตราส่วน 1: 2: 1 (ครูแบ่งไว้แล้วในขั้นปฐมนิเทศ ก่อนใช้แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกซองกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ซอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะช่วยอธิบายให้สมาชิกคนอื่นที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำได้ด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การอธิบายคำถามจากบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกคนเข้าใจบทเรียนได้อย่างดี จะทำให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มดีตามไปด้วย จะทำให้กลุ่มได้บรรดาศักดิ์โดยได้รับรางวัลจากครูตามที่ได้กำหนดเอาไว้

4. ครูท

อยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนที่เรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหา ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจ จนเข้าใจดีทุกคน

5. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

6. ครูสรุปผลงานของทุกกลุ่ม

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ ตามที่ครูกำหนดให้
การประเมินผล

1. สังเกตจาก

- การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- การตอบคำถาม
- ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม

2. ตรวจผลงานกลุ่ม

3. ตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือ เอกสาร รูปภาพเกี่ยวกับเอ โรอิน และกัญชา
2. วิทยูเทป
3. ตารางรายชื่อสิ่งเสพติด
4. ชองกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย
 - 4.1 บัตรเนื้อหา
 - 4.2 บัตรกิจกรรม
 - 4.3 บัตรคำถาม
 - 4.4 บัตรเฉลย

บัตรกิจกรรม

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

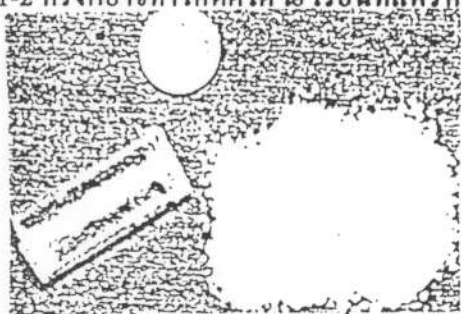
1. สมาชิกในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คนและเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออก หรือเข้าใจเนื้อหาดีแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจดีทุกคน
3. หัวหน้ากลุ่มอ่านบทความเรื่อง กัญชา ให้สมาชิกฟัง เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการตอบคำถามในข้อ 4
4. เมื่ออ่านบทความแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มกระตุ้นให้ทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามที่ละประเด็น แล้วช่วยกันสรุปให้เป็นคำตอบของกลุ่ม ตามประเด็นปัญหาดังนี้
 - จากบทความ คำว่า ใต้ตะมุด หมายถึงอะไร
 - นักเรียนจะจัดกัญชาอยู่ในสิ่งเสพติดประเภทใด เพราะเหตุใด อธิบายให้เข้าใจ
 ระหว่างนี้ถ้าพบว่าสมาชิกคนใดไม่สามารถสรุปได้ ก็ให้นักเรียนที่เรียนเก่ง ช่วยอธิบายให้ได้ใจความสมบูรณ์
5. เลขานุการกลุ่มจดบันทึกผลสรุปการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก
6. คัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อเตรียมเสนอผลการทำงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน
7. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามในข้อใด สามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจดีเพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจได้
8. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะคอยอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหาดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้กำหนดเอาไว้

บัตรเนื้อหา

เฮโรอีน

สกัดมาจากมอร์ฟีน แต่มีฤทธิ์และโทษอย่างรุนแรงมากกว่าประมาณ 10 เท่า เฮโรอีนเป็นถึงเสพติดที่ติดได้ง่ายกว่าถึงเสพติดอื่น ๆ และให้โทษร้ายแรงที่สุด เพราะบางรายเสพติดเพียง 1-2 ครั้งก็อาจทำให้ติดได้ เฮโรอีนที่แพร่หลายอยู่ในขณะนี้ มี 2 ชนิดคือ

1. เฮโรอีนบริสุทธิ์ มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น รสขมจัด เรียกว่าผงขาว เสพเข้าสู่ร่างกายได้โดยวิธีสูบไอระเหยเข้าไปอย่างง่าย ๆ มักเรียกว่า ไอระเหย

2. เฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ หรือเรียกว่าไอระเหย

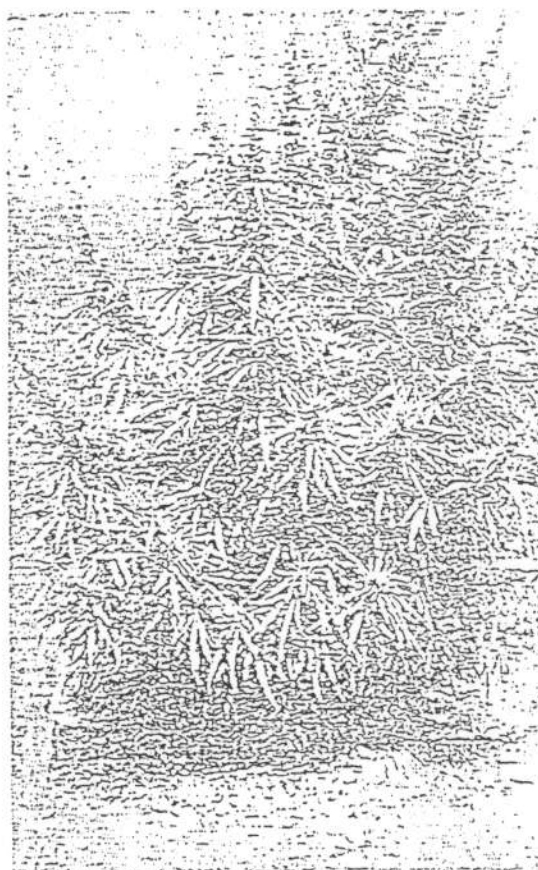
แคป ใก่ เฮ ฯลฯ เป็นเฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ เพราะมีสารอื่น ๆ อยู่ด้วย เช่น สารหนู สตริกนิน ยานอนหลับ คลอดจนตีตรรต่าง ๆ เป็นต้น มีลักษณะเป็นเกล็ดหรือผงคล้ายอิฐทุบป็น อาจทำเป็นแคปซูล หรือใส่ถุงพลาสติก เฮโรอีนประเภทนี้จะทำให้ผู้เสพมีอาการมึนเมาหรือมึนงง และมีฤทธิ์ทำลายสุขภาพและจิตใจเป็นอย่างมาก และมีฤทธิ์ร้ายแรงกว่าชนิด

ผงขาว นิยมเสพเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีเสพอมควัน สำหรับเฮโรอีนก็มีฤทธิ์เช่นเดียวกับฝิ่นหรือมอร์ฟีน คือผู้เสพจะรู้สึกง่วง ทำให้เคลิบเคลิ้ม อารมณ์เปลี่ยนไป ความรู้สึกสับสนเสพแล้วจะมีอาการรุนแรง อารมณ์ฉุนเฉียว ร่างกายชুবอบ ใบหน้าหมองคล้ำ เกียจคร้าน ไม่อยากทำงาน เป็นต้น

บัตรเนื้อหา

กัญชา

กัญชา

เป็นสิ่งเสพติดที่ได้จากต้นกัญชา ซึ่งเป็นพืชล้มลุกออกดอกและมีเมล็ด สารที่ทำให้เสพติดคือ เรซิน ของดอกกัญชา และยางที่เกิดจากใบของต้นกัญชาตัวเมีย มีคุณสมบัติทำให้เกิดวิปริตทางสายตา และทำให้สมองเสื่อม หากเสพติดเป็นเวลานานอาจเป็นโรคจิตได้ในที่สุด

วิธีเสพมักจะเอากัญชาที่ตากแห้งแล้วสูบเป็นบุหรี่ บุหรี่กัญชาจะมีลักษณะเป็นมวนคล้ายบุหรี่ทั่ว ๆ ไป แต่ขนาดเล็กกว่า และมวนไม่เรียบ กลิ่นจะเหม็นเหมือนเชือกหรือหญ้าแห้งไหม้ไฟ

กัญชาเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย จะออกฤทธิ์ผสมผสานกัน ทั้งกระตุ้นประสาท กดประสาท และหลอนประสาท ผู้เสพจะช่างพูดช่างคุย ขบขันหัวเราะอยู่ตลอดเวลา ต่อจากนั้นจะกดประสาท คือง่วงนอน ตาแดง กล้ามเนื้อหย่อนคล้อย มีเมือกคล้ายเมือกเหนียว เฝื่อนนานเข้าจะประสาทหลอน ความรู้สึกต่อเสียง แสง สี และระยะทางผิดปกติกว้างไกล ความจำเสื่อม หวอกระแวง มีอาการทางจิต เห็นภาพดวงตา

บทความเรื่อง กัญชา

ประวัติและแหล่งกำเนิด

กัญชาเป็นสิ่งที่ได้จากส่วนยอดดอกและใบของต้นปอชนิดหนึ่ง เรียกว่าต้นกัญชา ในทุกใบของต้นกัญชาจะมีสารที่มีฤทธิ์ต่อจิตประสาทอยู่ทั่วไป แต่จะมีมากที่สุดในส่วนยอดของต้นตัวเมีย กัญชาที่มีในแหล่งซื้อหามักจะเป็นส่วนผสมของใบและยอดในอัตราส่วนที่ต่าง ๆ กัน

วิธีการใช้ยา กัญชามีวิธีการใช้แตกต่างกันไปตามส่วนต่าง ๆ ของโลก แต่จะมีวิธีที่จะนำยาเข้าสู่ร่างกายได้ 4 วิธี

1. โดยการสูบ หรือสูดดม
2. โดยการเคี้ยวหรือเคี้ยว
3. โดยการฉีดเข้าเส้นโลหิตดำ
4. โดยการฉีดเข้าหน้าท้อง

วิธีที่นิยมมากที่สุดในการสูดคือ การสูบ โดยการทำเป็นบุหรี่กัญชาซึ่งมีชื่อเรียกสั้น ๆ ว่า ไล้ละมุด บุหรี่ไล้กัญชามีลักษณะมวนคล้ายกระดามมวนบุหรี่สีน้ำตาล หรือสีขาวค่อนข้างเทา ใช้มวนสองชั้น กลิ่นของบุหรี่ยี่จะมิกกลิ่นเหมือนหญ้าหรือเชือกไหม้

การออกฤทธิ์ เมื่อเสพจะมีความรู้สึกว่าร่ากายเนื้อตัวเบาหวิว คงจะลอยไปในอากาศได้สบาย ในส่วนจิตใจของผู้ติจะมีความรู้สึกประหลาดเกิดขึ้น โดยที่เห็นสิ่งต่าง ๆ ที่เคยพบนั้นมีความรู้สึกผิดแปลกไปจากเดิมในทำนองมหรสจรรยอย่างอธิบายไม่ได้ ในช่วงระยะเวลาเพียงครึ่งชั่วโมงที่กัญชาแสดงฤทธิ์อยู่นั้น จะไม่สามารถเป็นตัวเองได้ ไม่สามารถที่จะพิจารณาหรือรู้ให้ชัดเจนว่าสิ่งที่ปรากฏต่อหน้าเขานั้นคืออะไรกันแน่ เป็นแต่พยายามกำหนดใจให้ว่าความรู้สึกละเอียดอ่อนนั้นได้แล่นไปเส้นประสาทของเขา เป็นผลทำให้เกิดความตื่นเต้น สามารถสลักร่างกายของเขาออกได้ แล้วเขาก็ออกมาจากร่างกายเป็นอิสระไปอยู่ในรูปหมอกควันของอากาศ ขณะนั้นเขามีความรู้สึกว่าสิ่งแวดล้อมของเขานั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางประหลาด และมีความหมายอย่างลึกซึ้ง จนทำให้เกิดความขบขันถึงกับหัวเราะตลอดเวลา เมื่อรู้สึกมีอาการเคลิ้ม ๆ อยู่แล้วก็หลับต่อไป จนถึงความวิปริตต่าง ๆ ที่เกิดจากประสาทตา

การติดยา ผู้ที่ใช้กัญชาขนาดสูง ๆ เป็นเวลานาน ๆ แล้วหยุดยาทันทีที่เกิดอาการตื่นเต้นกระวนกระวายขาดความสงบและนอนไม่หลับ และผู้ที่เคยใช้เป็นประจำยากที่จะหยุดได้

พิษของยา

1. ระบบประสาท มีฤทธิ์กดประสาทก่อน ค่อยไปจึงเกิดประสาทหลอน ทำให้เกิดอาการทางจิต และจิตใจเสื่อมโทรม

2. ระบบทางเดินอาหาร

- คลื่นไส้ อาเจียน อืด แน่นท้อง บางรายท้องเดิน
- คับมีการทำงานผิดปกติ

3. หัวใจและหลอดเลือดบางแห่งขยายตัว หัวใจเต้นเร็วขึ้น

4. ผิวหนัง หลอดเลือดขยายตัว หนาวง่าย

5. ม่านตาขยายเล็กน้อย

6. ต่อมฮอร์โมนเพศผิดปกติ

7. มีความสัมพันธ์กับการติดยาเสพติดชนิดอื่น 80 เปอร์เซ็นต์ของผู้ป่วยติดยาโรอินเสฟ

กัญชามาก่อน

กองบำบัดรักษา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

บัตรคำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

-1) กัญชาได้จากส่วนที่เป็นใบและดอกของกัญชา
-2) กัญชาเป็นสิ่งเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท
-3) เฮโรอีนสกัดมาจากกัญชา
-4) มอร์ฟีนมีโทษร้ายแรงมากกว่าเฮโรอีน
-5) มอร์ฟีนเป็นสารเสพติดที่สกัดมาจากฝิ่น
-6) มอร์ฟีนมีฤทธิ์กดประสาทและสมอง
-7) เมื่อเสพกัญชาในระยะแรกจะทำให้หัวเราะง่าย
-8) เฮโรอีนบริสุทธิ์จะมีลักษณะเป็นเกล็ด
-9) เฮโรอีนจะทำให้ผู้เสพยาเสพติดเคลิบเคลิ้มในระยะแรก
-10) เมื่อเสพยาเสพติดนานเข้าจะทำให้ประสาทหลอน

บัตรเฉลย

1. /	2. X	3. X	4. X	5. /
6. /	7. /	8. X	9. /	10. /

ภาคผนวก 9

เพลง กัญชา

คำคืนนี้ยังมีดวงดาวเจิดจ้า	ภาพท้องฟ้ายังดูสดใส
สุดส่วนโค้งขอบฟ้ากว้างไกล	ไม่มีวันใด มีคมคิดสนิทนาน
คราบรอยยิ้มยังแฉล้มเต็มตามใบหน้า	กลิ่นกัญชาโชยมาแต่ไกล
ชั่วชีวิตคิดค้นทำไม	เสพสิ่งจูงใจให้ร้ายแก่ตัวเราเอง
จดจำไว้ในความทรงจำ	ความบอบช้ำของตัวเราเอง
ล่วงล้ำกรำกรัดดินนิจจา	ปรารถนา สรรค์สร้างสิ่งใด
เก็บจำไว้ในความเลือนลอย	จิตเลื่อมลอยน้อยคนเห็นใจ
หมดเรี่ยวแรงท้อกายท้อใจ	ทอดลอยไป ลอยหลังเข้าคลอง
คราบรอยยิ้มยังแฉล้มเต็มตามใบหน้า	สูบกัญชาหลอกหลอนจิตใจ
ชั่วชีวิตคิดค้นทำไม	เส้นทางสุดท้าย นอนตายคาต้นกัญชา

เพลงเฮโรอีน

การเสพ เฮโรอีน จะพาอควาย ถึงคายนะท่าน
 ตูมเพียงนึกติดใจ เร่งวันตายทุกวัน ทุกวัน
 หุ่นเป็นตอตะโก ชำ ชำ ชำ หุ่นเป็นตอตะโก
 ชุบๆ โขๆ เป็นสิ่งหอมควัน ชุบๆ โขๆ เป็นสิ่งหอมควัน

แบบฝึกหัด

ให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

1. สิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์และโทษรุนแรงมากที่สุด คือ
2. สิ่งเสพติดที่ได้มาจากธรรมชาติโดยตรง คือ
3. เสโรอื่นบริสุทธิ์มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า.....
4. เสโรอื่นไม่บริสุทธิ์มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า.....
5. โทษของเสโรอื่นที่มีต่อตัวผู้เสพมีอะไรบ้าง จงตอบมาเป็นข้อ ๆ
 - 5.1.....
 - 5.2.....
 - 5.3.....
6. โทษของกัญชาที่มีต่อตัวผู้เสพมีอะไรบ้าง จงตอบมาเป็นข้อ ๆ
 - 6.1.....
 - 6.2.....
 - 6.3.....

แผนการสอนที่ 9

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง สาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพติด

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพติดเกิดขึ้นทั้งจากตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ระบุสาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพติดได้
2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการคิดสิ่งเสพติดได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

สาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพติดมีดังนี้

1. เหตุจากการถูกชักชวน การชักชวนอาจเกิดจากเพื่อนฝูงที่กำลังติดยาเสพติด เพราะเมื่อคิดแล้วจะได้ไปขอเงินซื้อยาเสพติด โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่มีกำลังสำคัญในการชักชวนสมาชิกในกลุ่มให้เสพติด
2. ความอยากรู้อยากเห็น โดยคิดว่าคงไม่ติดยาเสพติดได้ง่าย ๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วมักจะติด ดังนั้นจึงไม่ควรลองเสพยาสิ่งเสพติดใด ทั้งสิ้น
3. เหตุจากถูกหลอกลวง ยาเสพติดมีรูปร่างต่าง ๆ ทำให้ไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนได้รับเป็นยาเสพติดร้ายแรง คิดว่าเป็นยาธรรมดาที่ไม่มีพิษร้ายแรงตามที่ผู้ให้หลอก ผลสุดท้ายก็กลายเป็นผู้ติดสิ่งเสพติดไป
4. เหตุทางกาย ความเจ็บป่วยทางกาย เช่น ต้องถูกผ่าตัดหรือเป็นโรคปวดศีรษะ เป็นโรคประสาท เป็นหิด ได้รับความทรมานทางกายมาก ผู้ป่วยต้องการบรรเทา พยายามช่วยตนเองมานานไม่หาย จึงหันเข้าหาเสพติดจึงเกิดติดยาในที่สุด
5. เหตุจากค่านิยม บุคคลประเภทนี้เกิดความอยากรู้อยากลอง ซึ่งรู้แน่แ้วว่ายาเสพติดให้โทษไม่ดี แต่ด้วยความค่านิยมเพราะเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดงความเก่งกล้า อดทน ขาดความขังคิด
6. เหตุเพราะสิ่งแวดล้อม สถานที่อยู่อาศัยแออัด หรือแหล่งส้วม ภาวะเศรษฐกิจบีบบังคับ ปัญหาทางครอบครัว ขาดความอบอุ่นจากพ่อแม่หรือปัญหาอื่น ๆ นับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลผลักดันให้หันไปเสพยาเสพติดได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูคิดแผนภูมิเพลง มีคกริดใจ แล้วเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง ดังนี้

เพลง มีคกริดใจ คำร้อง ปรีชา ชนะภัย ทำนอง ปรีชา ชนะภัย

พ่อมีเวลาให้เจ้าน้อยเกินไป	มัวแต่ใส่ใจกับงานกับการเกินควร
ไม่เคยทบทวนถึงความเปลี่ยนไปไกลตัว	มัวแต่ใส่ใจกับสิ่งอยู่ไกลเกินตัว
เจ้าจึงมัวสุมกับเพื่อนที่มีปัญหา	เริ่มหัดดื่มสุรา ดูดยา คมยา
พ่อเมื่อนั้นหนากว่าจะได้รู้	ก็เมื่อคุณครูบอกเล่าให้ฟัง
เหมือนคังมีมีคมากกริดลงบนดวงใจ	นี่เราทำไมถึงไม่ใส่ใจดูแล
คิดแต่จะแก้ปัญหาก็ไกลเกินไป	ปล่อยให้ลูก ๆ เผลอไปกับความสับสน
ยังมีเวลาให้เราแก้ไขแก้ตัว	เจ้าจงอย่ากลัวว่าพ่อไม่รักลูก ๆ
พ่ออยากให้ลูกได้รู้ถึงความในใจ	ว่าพ่อเสียใจในเหตุการณ์ที่ผ่านมา
พ่ออยากให้รู้ถึงความในใจ	ว่าพ่อให้เจ้าได้.....แม้ชีวิตพ่อ

2. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนสามารถระบุสาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพติดได้ และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นสาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพติดได้
ขั้นเสนอทบทวนกับนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียนโดย

1.1 จากบทเพลงมีคกริดใจ ให้นักเรียนอภิปรายเรื่องราวจากบทเพลง แล้วร่วมกัน
วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นว่าเรื่องราวจากเนื้อเพลงที่ได้ฟัง มีอะไรที่เป็นปัญหาบ้าง

- จากบทเพลง เกิดปัญหาอะไรขึ้นกับครอบครัวนี้
- สาเหตุที่ทำให้ลูกต้องติดสิ่งเสพติด คืออะไร
- นอกจากสาเหตุดังกรณีในบทเพลงนี้แล้ว ยังมีสาเหตุใดอีกบ้างที่ทำให้บุคคล

ติดสิ่งเสพติด

2. ตั้งสมมติฐานในการแก้ปัญหา

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดหาคำตอบหรือสาเหตุหรือสมมติฐานของปัญหา ตามข้อ

- 1.1 ว่ามีสมมติฐานอะไรบ้าง

- จากบทเพลงได้เกิดปัญหาคือ ลูกติดสิ่งเสพติด
- สาเหตุที่ทำให้ลูกติดสิ่งเสพติด เกิดจากพ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก ลูกขาดความรัก

ความอบอุ่น

- สาเหตุที่ทำให้คนคิดสิ่งเสพติด ได้แก่ การถูกชักชวน ความอยากลอง ความเจ็บป่วยทางกาย ความคะนอง เหตุจากสภาพแวดล้อม เป็นต้น

3. ขั้นตอนทดลองและรวบรวมข้อมูล

3.1 จากสมมติฐานที่นักเรียนตั้งขึ้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดสอบสมมติฐานโดยศึกษาและทำความเข้าใจจากเอกสาร หนังสือ เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพติดที่ครูเตรียมไว้ให้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในกลุ่มร่วมกัน แล้วสรุปผลหรือคำตอบของประเด็นปัญหาในข้อ 1.1 เพื่อเตรียมเสนอรายงานหน้าชั้น

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานตามหัวข้อของประเด็นปัญหา โดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในชั้นเรียนแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

5. ขั้นสรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาเหตุที่ทำให้คนคิดสิ่งเสพติด และสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุที่ทำให้คนคิดสิ่งเสพติด

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งจะได้นักเรียน เก่ง: ปานกลาง: อ่อน ในอัตราส่วน 1: 2:1 (ครูแบ่งไว้ในขั้นปฐมนิเทศก่อนใช้แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกซองกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ซอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะต้องอธิบายให้สมาชิกคนอื่นที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การอธิบายคำถามจากบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกคนเข้าใจบทเรียนได้อย่างดี จะทำให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มดีตามไปด้วย จะทำให้กลุ่มได้บรรลุถึงเป้าหมายโดยได้รับรางวัลจากครูตามที่ได้กำหนดเอาไว้

4. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำอธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่ยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจเนื้อหา ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจดีทุกคน

5. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน
ครูสรุปผลงานของทุกกลุ่ม

การวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ ที่ครูกำหนดให้

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถาม
 - ความสนใจในการทำงานกลุ่ม
2. ตรวจผลงานกลุ่ม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสาร หนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสียดิ
2. เทปบันทึกเสียง, แอปปันท์กเสียงเพลงมีคกริดใจ
3. แผนภูมิเพลง
4. ซองกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย
 - 4.1 บัตรเนื้อหา
 - 4.2 บัตรกิจกรรม
 - 4.3 บัตรคำถาม
 - 4.4 บัตรเฉลย

กิจกรรม

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. สมาชิกในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คนและเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออก หรือเข้าใจเนื้อหาดีแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจดีทุกคน
3. หัวหน้ากลุ่มอ่านเรื่องสั้นจากชีวิตจริงเกี่ยวกับสิ่งเสพติดของ อัญชลี ปกฏีประภา ให้สมาชิกฟัง เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการตอบคำถามในข้อ 4
4. เมื่ออ่านเรื่องสั้นแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มกระตุ้นให้ทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามที่ละประเด็น แล้วช่วยกันสรุปให้เป็นคำตอบของกลุ่ม ตามประเด็นปัญหาดังนี้
 - ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่า สาเหตุที่ทำให้ อัญชลี ติดสิ่งเสพติดคืออะไร เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
 - นักเรียนคิดว่าสาเหตุที่ทำให้เดือนติดสิ่งเสพติดคืออะไร เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
 - ถ้านักเรียนเป็นเดือนจะมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร โดยไม่ไปพึ่งยาเสพติด
 ระหว่างนี้ถ้าพบว่าสมาชิกคนใดไม่สามารถสรุปได้ ก็ให้นักเรียนที่เรียนเก่ง ช่วยอธิบายให้ได้ใจความสมบูรณ์
5. เลขานุการกลุ่มจดบันทึกผลสรุปการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก
6. คัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อเตรียมเสนอผลการทำงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน
7. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามในข้อใด สามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจดีเพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจได้
8. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้อีกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหาดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้กำหนดเอาไว้

บัตรเนื้อหา

สาเหตุที่ทำให้ติดสิ่งเสพติด

1. เหตุจากการถูกชักชวน การชักชวนอาจเกิดจากเพื่อนฝูงที่กำลังติดยาเสพติด เพราะเมื่อติดแล้วจะได้ไปขอเงินซื้อยาเสพติด โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่มีกำลังสำคัญในการชักชวนสมาชิกในกลุ่มให้เสพติด
2. ความอยากรู้อยากเห็น โดยคิดว่าคงไม่ติดยาเสพติดได้ง่าย ๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วมักจะติด ดังนั้นจึงไม่ควรลองเสพสิ่งเสพติดใด ทั้งสิ้น
3. เหตุจากถูกหลอกลวง ยาเสพติดมีรูปร่างต่าง ๆ ทำให้ไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนได้รับเป็นยาเสพติดร้ายแรง คิดว่าเป็นยาธรรมดาที่ไม่มีพิษร้ายแรงตามที่ผู้ให้หลอก ผลสุดท้ายก็กลายเป็นผู้ติดสิ่งเสพติดไป
4. เหตุทางกาย ความเจ็บป่วยทางกาย เช่น ต้องถูกผ่าตัดหรือเป็นโรคปวดศรีษะ เป็นโรคประสาท เป็นหิด ได้รับความทรมานทางกายมาก ผู้ป่วยต้องการบรรเทา พยายามช่วยตนเองมานานไม่หาย จึงหันเข้าหายาเสพติดจึงเกิดติดยาในที่สุด
5. เหตุจากค่านอง บุคคลประเภทนี้เกิดความอยากรู้อยากลอง ซึ่งรู้แน่แ้วว่ายาเสพติดให้โทษไม่ดี แต่ด้วยความค่านองเพราะเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดงความเก่งกล้า อวดเพื่อน ขาดความยั้งคิด
6. เหตุเพราะสิ่งแวดล้อม สถานที่อยู่อาศัยแออัด หรือแหล่งสลัม ภาวะเศรษฐกิจบีบบังคับ ปัญหาทางครอบครัว ขาดความอบอุ่นจากพ่อแม่หรือปัญหาอื่น ๆ นับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลผลักดันให้หันไปเสพยาเสพติดได้